

Nieuwsbrief SR Updates

Nummer 13, 2023

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2023:531](#) 11-04-2023

Misbruik van persoonsgegevens als bedoeld in artikel 231b Sr

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2023:534](#) 11-04-2023

Motivering 'uitbuiting' als bedoeld in artikel 273f Sr.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2023:417](#) 04-04-2023

Redelijk vermoeden van schuld?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2023:467](#) 04-04-2023

Verwerping van uitdrukkelijk onderbouwd standpunt betreffende een alternatieve lezing van de gebeurtenissen.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2023:416](#) 04-04-2023

Proportionaliteit en subsidiariteit van voortzetting beslag.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2023:527](#) 04-04-2023

Is verdachte zich bewust geweest van aanwezigheid van munitie?

RECHTSPRAAK

Motivering ‘uitbuiting’ als bedoeld in artikel 273f Sr.

Motivering ‘uitbuiting’ als bedoeld in artikel 273f Sr.

Wenk

De verdediging komt namens verdachte, ten aanzien van wie medeplegen mensenhandel is bewezen verklaard, op tegen de bewezenverklaring van het ten laste gelegde medeplegen van mensenhandel. Het voert daartoe onder meer aan dat het hof onvoldoende gemotiveerd heeft geoordeeld dat sprake is van ‘uitbuiting’.

Het hof heeft geoordeeld dat om tot een bewezenverklaring van sub 1 te kunnen komen onder meer dient te worden bewezen dat verdachte het oogmerk van uitbuiting heeft gehad. Ten aanzien van sub 4 en 6 moeten omstandigheden worden bewezen waarbij uitbuiting kan worden verondersteld of vastgesteld.

Bij zaken waarin de vraag moet worden beantwoord of sprake is geweest van (arbeids)uitbuiting, stelt de Hoge Raad voorop dat de vraag of – en zo ja, wanneer – sprake is van uitbuiting in de zin van artikel 273f lid 1 Sr niet in algemene termen is te beantwoorden, maar sterk verweven is met de omstandigheden van het geval. Aan de hand van enkele door de Hoge Raad genoemde en andere relevante factoren dient de rechter vast te stellen of de feiten en omstandigheden als uitbuiting kunnen worden bewezen verklaard. Bij de beantwoording van die vraag komt onder meer betekenis toe aan de aard en de duur van de tewerkstelling of de te verrichten activiteit, de beperkingen die zij voor de betrokkene meebrengt, en het economisch voordeel dat daarmee door de verdachte wordt behaald. Bij de weging van deze en andere relevante factoren dienen de in de Nederlandse samenleving geldende maatstaven als referentiekader te worden gehanteerd.

Voor een bewezenverklaring van sub 1 en 4 is voorts vereist dat sprake is van toepassing van een dwangmiddel, te weten: geweld, dreiging met geweld, dreiging met een feitelijkheid, misleiding, misbruik van uit feitelijke omstandigheden voortvloeiend overwicht en/of misbruik van een kwetsbare positie.

Op basis van de bewijsvoering stelt het hof vast dat het slachtoffer in het café heeft gewerkt.

De werkzaamheden waren, anders dan verdachte heeft verklaard, qua aard en duur veel omvangrijker dan het verrichten van enkel hand- en spandiensten of het invallen terwijl verdachte zelf weg moest. Uit de observaties blijkt dat het slachtoffer dagelijks langdurig in het café aanwezig was. Hij maakte (zeer) lange werkdagen en als het 's avonds laat was geworden stond hij 's ochtends weer te werken in het café. Hij maakte dan schoon of bediende klanten. Uit de getuigenverklaringen blijkt ook dat slachtoffer dagelijks in het café aanwezig was. Klanten van het café zagen het slachtoffer als een werknemer. Het slachtoffer stond vaak achter de bar of verrichtte andere (bar)werkzaamheden. Voorts blijkt dat het slachtoffer instructies van verdachte en betrokkene [9] kreeg voor de werkzaamheden die hij moest verrichten. Zo werd hem gezegd dat hij het café moest openen en dat hij niet te vroeg mocht sluiten. Wanneer bleek dat het slachtoffer deze instructies in de ogen van verdachte en [9] niet, dan wel onvoldoende, opvolgde dan werd het slachtoffer onheus bejegend en/of bedreigd met geweld. Tegen getuige heeft het slachtoffer een keer gezegd dat hij niet te vroeg dicht wil omdat hij anders ruzie krijgt. Voorts blijkt dat het slachtoffer niet vrij was om te gaan en staan zoals hij dat zou willen. Hij kon geen vrij vragen als hij moet werken. Hij had slechts 3 tot 4 vrije dagen per jaar en als hij te laat terugkwam van een afspraak kreeg hij op zijn donder. Voorts stelt het hof vast dat het slachtoffer niet betaald kreeg voor het werk dat hij deed. Verdachte heeft ter zitting bij het hof verklaard dat hij het slachtoffer af en toe wat toestopte, terwijl het slachtoffer heeft verklaard dat hij niet betaald kreeg. Het slachtoffer is in de tijd dat hij voor verdachte werkte niet verzekerd geweest en verdachte heeft geen belasting afgedragen. Dat er mogelijk sprake zou zijn geweest van een o-urencontract maakt het voorgaande niet anders. Zowel verdachte als slachtoffer hebben verklaard niet van dit contract op de hoogte te zijn, zodat het hof hieraan ook om die reden geen waarde hecht. Gelet op deze omstandigheden, in onderling verband en samenhang bezien, is het hof van oordeel dat sprake was van arbeidsuitbuiting van het slachtoffer.

Daarnaast stelt het hof op grond van het dossier vast dat het slachtoffer een kwetsbaar persoon was. Slachtoffer was verslaafd, had geen vrienden en kennissen en zijn vrouw was in die periode overleden, waar hij het toentertijd erg moeilijk mee had. Hij was vaak alleen. Daarnaast was het slachtoffer – nadat hij door zijn broer het huis was uitgezet – in zijn hoedanigheid als huurder afhankelijk van verdachte, omdat hij de kamer boven het café van verdachte huurde en deze kamer bovendien uitsluitend via het cafégedeelte bereikbaar was. In die zin had verdachte ook het feitelijk overwicht over het slachtoffer. Uit de wetsgeschiedenis volgt dat de wetgever bij de term 'misbruik van uit feitelijke verhoudingen voortvloeiend overwicht' mede het oog heeft gehad op het brengen van een ander in een afhankelijke situatie waarin deze in diens keuzevrijheid wordt beperkt. Verdachte heeft met zijn handelen het slachtoffer onder controle gehouden en zijn keuze- en bewegingsvrijheid in grote mate beperkt. Tot slot blijkt uit de OVC-gesprekken dat zowel verdachte als ook [9] hebben

gedreigd met het toepassen van geweld.

Het hof concludeert dat de verdachten door gebruik van (dwang)middelen, namelijk het dreigen met geweld, door uit feitelijke omstandigheden voortvloeiend overwicht en het misbruik maken van de kwetsbare positie van het slachtoffer, die het slachtoffer hebben bewogen in het café te werken en te blijven werken. Doordat verdachte gedurende ruim drie jaren heeft bespaard op personeelskosten heeft hij ook een aanzienlijk voordeel getrokken uit de uitbuiting van het slachtoffer.

De Hoge Raad haalt de leden van artikel 273f Sr, waarop de tenlastelegging is toegesneden, zoals dat luidde ten tijde van de bewezen verklaarde periode aan en overweegt dat het in artikel 273f lid 1 Sr voorkomende bestanddeel ‘uitbuiting’ in de wet niet is gedefinieerd, anders dan door de opsomming in het tweede lid van een aantal vormen van uitbuiting, waaronder gedwongen of verplichte arbeid of diensten. De vraag of – en zo ja, wanneer – sprake is van ‘uitbuiting’ in de zin van deze bepaling, is niet in algemene termen te beantwoorden, maar is sterk verweven met de omstandigheden van het geval. Bij de beantwoording van die vraag komt in een geval als dit onder meer betekenis toe aan de aard en duur van de tewerkstelling, de beperkingen die zij voor de betrokkene meebrengt, en het economisch voordeel dat daarmee door de tewerksteller wordt behaald. Bij de weging van deze en andere relevante factoren dienen de in de Nederlandse samenleving geldende maatstaven als referentiekader te worden gehanteerd (vgl. ECLI:NL:HR:2009:BI7099, r.o. 2.6.1).

In dit verband is nog van belang dat ‘uitbuiting’ moet worden aangemerkt als een impliciet bestanddeel van artikel 273f lid 1 aanhef en onder 4° Sr, nu de in die bepaling bedoelde gedragingen eerst dan als ‘mensenhandel’ kunnen worden bestraft indien uit de bewijsvoering volgt dat is voldaan aan de voorwaarde dat zij zijn begaan onder omstandigheden waarbij uitbuiting kan worden verondersteld (vgl. ECLI:NL:HR:2016:556). De Hoge Raad overweegt dat het hof op grond van de door hem vastgestelde feiten en omstandigheden heeft geoordeeld dat met betrekking tot het slachtoffer sprake is geweest van uitbuiting als bedoeld in artikel 273f lid 1 Sr. De Hoge Raad oordeelt dat dat oordeel, gelet op wat hetgeen is vooropgesteld en in het licht van de door het hof gebruikte bewijsvoering, toereikend gemotiveerd is, mede in aanmerking genomen wat het hof heeft vastgesteld over (i) de omstandigheden waaronder het slachtoffer gedurende ruim drie jaren vrijwel dagelijks zonder betaling zeer lange werkdagen heeft gemaakt in het door de verdachte uitgebate café, (ii) het misbruik dat de verdachte en zijn mededader daarbij hebben gemaakt van de kwetsbare en afhankelijke positie waarin slachtoffer, vanwege persoonlijke en sociale omstandigheden, verkeerde en (iii) de wijze waarop zij het slachtoffer onheus hebben bejegend en bedreigd met geweld als hij hun instructies niet opvolgde, als gevolg waarvan slachtoffer ‘niet vrij was om te gaan en staan zoals hij dat zou willen’.

J.H.J. Verbaan, april 2023

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 11-04-2023

ECLI: ECLI:NL:HR:2023:534

Zaaknummer: 21/02857

Rechters: V. van den Brink, A.L.J. van Strien en C. Caminada

Advocaten: Have, W.G. ten W.G. ten Have

Wetsartikelen: 273f Sr

RECHTSPRAAK

Misbruik van persoonsgegevens als bedoeld in artikel 231b Sr

Misbruik van persoonsgegevens als bedoeld in artikel 231b Sr

Wenk

De verdediging klaagt namens verdachte, ten aanzien van wie opzettelijk en wederrechtelijk identificerende persoonsgegevens, niet zijnde biometrische persoonsgegevens, van een ander gebruiken met het oogmerk om de identiteit van een ander te misbruiken, waardoor uit dat gebruik enig nadeel kan ontstaan, is bewezen verklaard, over de bewezenverklaring van het ten laste gelegde, voor zover dat inhoudt dat de verdachte identificerende persoonsgegevens van het slachtoffer 'heeft gebruikt met het oogmerk om haar identiteit te verhelen en de identiteit van de ander te misbruiken' en dat zij accounts en profielen heeft aangemaakt 'als zijnde aangemaakt' door dat slachtoffer.

Het hof heeft ten aanzien van de bewezenverklaring verder overwogen dat de raadvrouw zich ter terechtzitting in hoger beroep – overeenkomstig de door haar overgelegde pleitnota – op het standpunt heeft gesteld dat de verdachte van het ten laste gelegde dient te worden vrijgesproken. Hiertoe heeft de raadvrouw – kort gezegd – aangevoerd dat het vereiste oogmerk ontbreekt, nu de verdachte niet de indruk heeft willen wekken alsof de ontvangers met de aangever te maken hadden, maar dat zij de ontvangers juist tegen hem wilde waarschuwen.

Het hof overweegt dat het vooropstelt dat onder artikel 231b Sr, het misbruik van identificerende persoonsgegevens van iemand anders strafbaar is gesteld. Onder de reikwijdte van voornoemd artikel valt ook een situatie waarin iemand op naam van een ander en zonder diens instemming een account heeft aangemaakt, en die ander op dat account in een kwaad daglicht stellen waardoor die ander reputatieschade lijdt (ECLI:NL:HR:2019:1698). Het hof stelt vast dat de aangever enig nadeel en zeker ook reputatieschade heeft geleden, immers volgt uit de aangifte onder andere dat de aangever hierdoor zijn baan heeft verloren. Ook volgt hieruit dat het leven van de aangever is geruïneerd door de handelingen van de verdachte, dat hij nog steeds slecht slaapt en zich gespannen voelt. Door het aanmaken van diverse accounts

op naam van de aangever, zonder diens instemming, en daaronder de tekst te zetten: 'I AM A RELIGIOUS SEX PERVERT', is naar het oordeel van het hof, mede in het licht van de gevolgen voor de aangever, bepaald geen sprake van 'ironie' of 'humor', zoals gesteld door de verdediging. Het hof verwerpt het verweer.

De Hoge Raad overweegt dat de tenlastelegging toegesneden is op artikel 231b Sr en dat daarom moet worden aangenomen dat de in de tenlastelegging en de bewezenverklaring voorkomende woorden 'gebruikt met het oogmerk om haar identiteit te verhelen en de identiteit van de ander te misbruiken' zijn gebruikt in de betekenis die die woorden hebben in die bepaling. De Hoge Raad haalt artikel 231b Sr aan en overweegt dat die bepaling als amendement is toegevoegd aan het wetsvoorstel dat heeft geleid tot de wet van 12 maart 2014, *Stb.* 2014, 125. De Hoge Raad haalt de relevante passage uit de wetsgeschiedenis (*Kamerstukken II* 2012/13, 33352, nr. 7, p. 2; *Handelingen II* 2012/13, nr. 104, item 8, p. 1 en *Kamerstukken I* 2013/14, 33352, C, p. 4-5) aan en overweegt dat artikel 231b Sr kort gezegd, bepaalt dat het opzettelijk gebruik van identificerende persoonsgegevens van een ander strafbaar is als uit dat gebruik enig nadeel kan ontstaan. Daarbij moet de verdachte het oogmerk hebben om zijn identiteit te verhelen of de identiteit van een ander te verhelen of misbruiken. Deze strafbaarstelling richt zich op gevallen waarbij men derden daadwerkelijk het idee geeft dat zij te maken hebben met de persoon van wie de identiteit onterecht is aangenomen. Daaronder valt echter, zoals volgt uit de wetsgeschiedenis, ook het geval waarin iemand op naam van een ander en zonder diens instemming een account aanmaakt, waarna die ander op dat account in een kwaad daglicht wordt gesteld met reputatieschade als gevolg.

De Hoge Raad overweegt dat het hof onder meer vastgesteld heeft dat de verdachte op LinkedIn, Twitter en www.independent.academia.edu 'nepaccounts' van aangever heeft aangemaakt, zonder dat de aangever daarmee had ingestemd. Deze nepaccounts bevatten telkens persoonlijke gegevens betreffende de aangever, waaronder zijn naam en foto. Op deze nepaccounts heeft de verdachte de aangever vervolgens in een kwaad daglicht gesteld door het vermelden van de tekst 'I AM A RELIGIOUS SEX PERVERT' dan wel '[plaats] 'S SEX PERVERT' en het bij deze nepaccounts plaatsen van een link naar een blog met daarin seksueel getinte informatie over de verdachte en de aangever, waardoor de aangever reputatieschade heeft geleden. Het hof heeft verder vastgesteld dat van ironie of humor geen sprake is. Het hof heeft op basis van deze vaststellingen geoordeeld dat de verdachte accounts en profielen heeft aangemaakt 'als zijnde aangemaakt' door de aangever en daarbij identificerende persoonsgegevens van de aangever heeft gebruikt met het oogmerk om haar identiteit te verhelen en de identiteit van de aangever te misbruiken. De Hoge Raad oordeelt dat dat oordeel tegen de achtergrond van hetgeen is vooropgesteld geen blijk geeft van een onjuiste rechtsopvatting en ook in het licht van het gevoerde verweer toereikend is

gemotiveerd.

J.H.J. Verbaan, april 2023

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 11-04-2023

ECLI: ECLI:NL:HR:2023:531

Zaaknummer: 21/02658

Rechters: V. van den Brink, Y. Buruma en A.L.J. van Strien

Advocaten: F.T.C. Dölle

Wetsartikelen: 231b Sr en 266 Sr

RECHTSPRAAK

Is verdachte zich bewust geweest van aanwezigheid van munitie?

Is verdachte zich bewust geweest van aanwezigheid van munitie?

Het cassatiemiddel richt zich tegen de bewezenverklaring van het voorhanden hebben van vijftien stuks randvuur kogelpatronen. Het klaagt in het bijzonder dat uit de bewijsvoering niet kan worden afgeleid dat sprake is geweest van bewustheid bij de verdachte van de (waarschijnlijke) aanwezigheid van die munitie op 19 maart 2018.

Voor een veroordeling van het – als pleger – voorhanden hebben van een wapen of munitie is vereist dat de verdachte het wapen of de munitie bewust aanwezig had. De in de rechtspraak van de Hoge Raad in dit verband gebruikte aanduiding van ‘een meerdere of mindere mate’ van bewustheid geeft aan dat de verdachte zich bewust was van de (waarschijnlijke) aanwezigheid van het wapen of de munitie, zonder dat die bewustheid zich hoeft uit te strekken tot de specifieke eigenschappen en kenmerken van het wapen of de munitie of tot de exacte locatie van dat wapen of die munitie. (Vgl. HR 31 maart 2020, ECLI:NL:HR:2020:504.)

Het hof heeft onder meer vastgesteld dat op maandag 19 maart 2018 een houder met vijftien randvuur kogelpatronen in de koelkast van een bedrijfspand te Assen is aangetroffen. Verder heeft het hof in aanmerking genomen de verklaringen van de verdachte dat hij op de dinsdag of de woensdag vóór het aantreffen van deze munitie heeft gezien dat deze munitie in de koelkast lag en dat deze munitie geschikt is om met een wapen van hem, dat eveneens in het bedrijfspand is aangetroffen, te verschieten. Het kennelijk daarop steunende oordeel van het hof dat de verdachte zich op 19 maart 2018 bewust was van de (waarschijnlijke) aanwezigheid van de munitie en hij deze munitie toen voorhanden heeft gehad, is echter niet zonder meer begrijpelijk, in aanmerking genomen dat het hof voor zijn bewijsvoering verklaringen van de verdachte heeft gebruikt, inhoudende dat hij ‘niet anders [wist] dan dat het weg was’, hij in de veronderstelling was dat zijn kennis die de munitie had meegebracht die ook weer mee terug had genomen en hij ervan uitging dat de munitie op de vrijdag vóór het aantreffen weg zou zijn, zodat de munitie daar op maandag 19 maart 2018 niet meer zou liggen.

Het cassatiemiddel slaagt. De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof, maar uitsluitend

wat betreft de beslissingen over het ten laste gelegde voorhanden hebben van vijftien stuks randvuur kogelpatronen en de strafoplegging, wijst de zaak terug naar het gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, opdat de zaak ten aanzien daarvan opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 04-04-2023

ECLI: ECLI:NL:HR:2023:527

Zaaknummer: 21/03814

Rechters: V. van den Brink, Y. Buruma en T. Kooijmans

Advocaten: D.N. de Jonge

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Proportionaliteit en subsidiariteit van voortzetting beslag.

Proportionaliteit en subsidiariteit van voortzetting beslag.

Het cassatiemiddel klaagt over de verwerping door de rechtbank van het verweer dat de voortdrijving van het beslag niet voldoet aan de eisen van proportionaliteit en subsidiariteit.

De rechter is bij de beoordeling van het beklag over de inbeslagneming niet verplicht ambtshalve te onderzoeken of voortzetting van het beslag in overeenstemming is met de eisen van proportionaliteit en subsidiariteit. Als echter door of namens de klager wordt aangevoerd dat zijn persoonlijke belangen bij de opheffing van het beslag zwaarder moeten wegen dan het met artikel 94 en/of 94a Sv nagestreefde strafvorderlijk belang bij het voortduren daarvan, kan de rechter gehouden zijn blijkt te geven van zo'n onderzoek.

De vraag wanneer de rechter blijkt moet geven van een onderzoek naar de vraag of voortzetting van het beslag in overeenstemming is met de eisen van proportionaliteit en subsidiariteit, en – als dat het geval is – welke eisen moeten worden gesteld aan de motivering van zijn beslissing, laat zich niet in algemene zin beantwoorden, maar is afhankelijk van de concrete onderbouwing en de indringendheid van de door of namens de klager aangevoerde argumenten. Ook is van belang wat daarover door het openbaar ministerie wordt ingebracht. Verder komt betekenis toe aan het tijdsverloop sinds de beslaglegging en aan de termijn waarbinnen een beslissing in de hoofdzaak of in de ontnemingsprocedure redelijkerwijs valt te verwachten. Naarmate meer tijd is verstreken – en de klager dus al langer door het beslag wordt getroffen – kan meer gewicht toekomen aan de persoonlijke belangen van de klager bij de opheffing van het beslag. (Vgl. HR 31 januari 2023, ECLI:NL:HR:2023:128, r.o. 2.4.1 en 2.4.2.)

De rechtbank heeft vastgesteld dat op 7 maart 2017 – in verband met een eventueel aan de klagster op te leggen ontnemingsmaatregel en/of schadevergoedingsmaatregel – conservatoir beslag is gelegd op een bedrag van € 6.272,91 op een bankrekening ten name van de klagster en dat dit bedrag een met terugwerkende kracht uitbetaalde bijstandsuitkering betreft.

Het oordeel van de rechtbank dat erop neerkomt dat de voortdrijving van het beslag voldoet aan de eisen van proportionaliteit en subsidiariteit, is ontoereikend gemotiveerd. De enkele

door de rechtbank in aanmerking genomen omstandigheid dat de inhoudelijke behandeling van de strafzaak tegen de klaagster binnen ongeveer anderhalve maand zou plaatsvinden, kan dat oordeel niet dragen. De Hoge Raad neemt hierbij mede in aanmerking dat de rechtbank geen vaststellingen heeft gedaan over de financiële situatie van de klaagster ten tijde van de behandeling van het klaagschrift en dat namens de klaagster – kort gezegd – is aangevoerd dat het gaat om een bankbeslag waarbij nog geen rekening werd gehouden met een beslagvrij bedrag, dat de klaagster door dit beslag onder het bestaansminimum is uitgekomen, dat zij geen andere bron van inkomsten en geen ander vermogen heeft en dat het beslag ten tijde van de behandeling van het klaagschrift bijna vijf jaren duurt.

Het cassatiemiddel slaagt. De Hoge Raad vernietigt de beschikking van de rechtbank en wijst de zaak terug naar de rechtbank Noord-Nederland, opdat de zaak opnieuw wordt behandeld en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 04-04-2023

ECLI: ECLI:NL:HR:2023:416

Zaaknummer: 22/00822

Rechters: V. van den Brink, A.L.J. van Strien en M.J. Borgers

Advocaten: Van Schaik

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Verwerping van uitdrukkelijk onderbouwd standpunt betreffende een alternatieve lezing van de gebeurtenissen.

Verwerping van uitdrukkelijk onderbouwd standpunt betreffende een alternatieve lezing van de gebeurtenissen.

Het cassatiemiddel klaagt onder meer dat het hof in strijd met de tweede volzin van het tweede lid van artikel 359 Sv niet in het bijzonder de redenen heeft opgegeven waarom het is afgeweken van een door de verdediging naar voren gebracht uitdrukkelijk onderbouwd standpunt waarin het onder 1 ten laste gelegde wordt bestreden met een alternatieve lezing van de gebeurtenissen, die niet met een bewezenverklaring zou stroken (een alternatief scenario).

Wat de verdachte en zijn raadvrouw op de terechtzitting in hoger beroep naar voren hebben gebracht – namelijk het beargumenteerde alternatieve scenario dat in de auto van de verdachte een door hem gedragen handschoen lag, de medeverdachte [betrokkene 1] de auto van de verdachte (met daarin die handschoen) heeft geleend en de tweede dader (niet zijnde de verdachte) die handschoen heeft gebruikt bij de overval, zodat de verdachte van dit feit moet worden vrijgesproken – kan niet anders worden opgevat dan als een standpunt dat duidelijk, door argumenten ondersteund en voorzien van een ondubbelzinnige conclusie aan het hof is voorgelegd. Het hof is in zijn uitspraak van dit uitdrukkelijk onderbouwde standpunt afgeweken door het onder 1 ten laste gelegde feit bewezen te verklaren. In strijd met de tweede volzin van het tweede lid van artikel 359 Sv heeft het hof echter niet in het bijzonder de redenen opgegeven die daartoe hebben geleid.

Voor zover het cassatiemiddel hierover klaagt, is het terecht voorgesteld. Dat brengt mee dat bespreking van het restant van het cassatiemiddel niet nodig is.

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof, maar uitsluitend wat betreft de beslissingen over het onder 1 ten laste gelegde en de strafoplegging, wijst de zaak terug naar het gerechtshof Den Haag, opdat de zaak ten aanzien daarvan opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 04-04-2023

ECLI: ECLI:NL:HR:2023:467

Zaaknummer: 21/02538

Rechters: V. van den Brink, C. Caminada en T. Kooijmans

Advocaten: E.A. Blok en J.J. Vermaat

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Redelijk vermoeden van schuld?

Redelijk vermoeden van schuld?

Het cassatiemiddel keert zich tegen de gegrondverklaring van het klaagschrift.

De rechtbank heeft vastgesteld dat op grond van artikel 94 Sv onder [betrokkene] beslag is gelegd op de in de beschikking van de rechtbank vermelde voorwerpen die volgens de klagster voor haar, als importeur, bestemd waren en haar in eigendom toebehoren. Daarmee doet zich het geval voor dat een ander dan de beslagene stelt de rechthebbende te zijn en zich bij de rechtbank beklagt over het voortduren van het beslag en het uitblijven van een last tot teruggave aan haar. In zo'n geval moet de rechter a. beoordelen of het belang van strafvordering het voortduren van het beslag vordert en, zo nee, b. de teruggave van het in beslag genomen voorwerp gelasten aan de klagster als deze redelijkerwijze als rechthebbende ten aanzien van dat voorwerp moet worden beschouwd. Het belang van strafvordering vordert onder meer het voortduren van het beslag als niet hoogst onwaarschijnlijk is dat de later oordelende strafrechter de verbeurdverklaring of onttrekking aan het verkeer van het voorwerp zal bevelen, al dan niet naar aanleiding van een afzonderlijke vordering daartoe als bedoeld in artikel 36b lid 1 aanhef en onder 4° Sr in samenhang met artikel 552f Sv. Het onderzoek in raadkamer naar aanleiding van een klaagschrift als bedoeld in artikel 552a Sv draagt daarbij een summier karakter, mede omdat voorkomen moet worden dat de beklagrechtter vooruitloopt op het in de strafzaak of ontnemingszaak te geven oordeel.

In deze beklagprocedure is namens de klagster aangevoerd dat geen redelijk vermoeden van schuld aan enig strafbaar feit ten aanzien van haar bestaat. Dat betekent dat de beklagrechtter, met het oog op de beantwoording van de vraag of een belang van strafvordering aanwezig is voor het voortduren van het beslag, moet beoordelen of op basis van het dossier en wat in raadkamer door de officier van justitie en namens de klagster is aangevoerd – en dus uitgaande van de stand van zaken ten tijde van de behandeling van het klaagschrift – ten aanzien van de klagster een redelijk vermoeden van schuld aan de verweten gedraging kan volgen.

Aan het kennelijke oordeel van de rechtbank dat het hoogst onwaarschijnlijk is dat de later oordelende strafrechter de verbeurdverklaring of onttrekking aan het verkeer van de in beslag genomen voorwerpen zal bevelen, heeft de rechtbank in de kern ten grondslag gelegd dat een redelijk vermoeden van schuld aan enig strafbaar feit ontbreekt.

De rechtbank heeft vastgesteld dat het Nederlands Forensisch Instituut heeft gerapporteerd dat de in beslag genomen voorwerpen N-ethylbutylon en 3-CMC – zogenoemde nieuwe psychoactieve stoffen – bevatten en dat nieuwe psychoactieve stoffen substanties zijn die als drugs worden gebruikt en niet zijn vermeld op de lijsten van de Opiumwet, maar voor de volksgezondheid wel een vergelijkbaar risico kunnen vormen als Opiumwetssubstanties. In het licht daarvan en gelet op wat de officier van justitie in raadkamer heeft aangevoerd over onder meer de manier van opslag, de indicaties dat sprake was van herverpakking zonder juiste etikettering en van het ontbreken van productbladen met de chemische gegevens en veiligheidsaspecten – een en ander in verband met het nog lopende onderzoek naar een (mogelijke) overtreding van artikel 174 en/of 175 Sr, dan wel wetgeving op het gebied van opslag, etikettering of vervoer van chemicaliën – is het oordeel van de rechtbank dat een redelijk vermoeden van schuld aan enig strafbaar feit ontbreekt, niet zonder meer begrijpelijk.

Het cassatiemiddel klaagt daarover terecht. Dat brengt mee dat bespreking van het restant van het cassatiemiddel niet nodig is.

De Hoge Raad vernietigt de beschikking van de rechtbank en wijst de zaak terug naar de rechtbank Noord-Holland, opdat de zaak opnieuw wordt behandeld en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 04-04-2023

ECLI: ECLI:NL:HR:2023:417

Zaaknummer: 22/03141

Rechters: V. van den Brink, A.L.J. van Strien en M.J. Borgers

Advocaten: K. Canatan

Wetsartikelen: